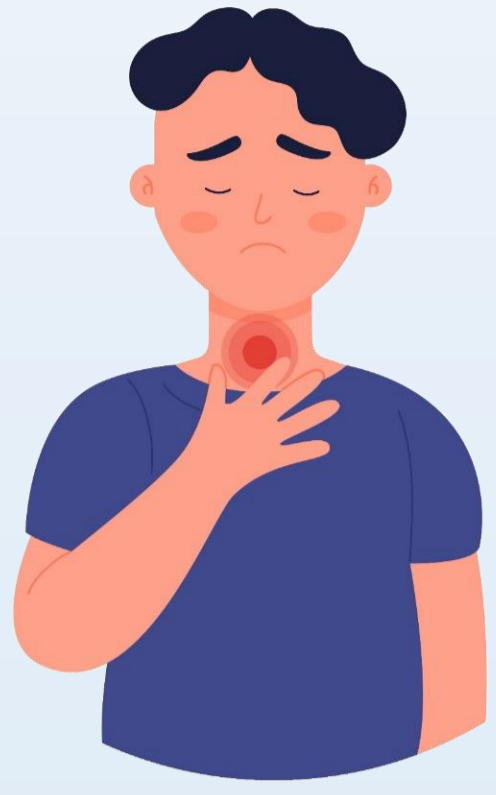

Smertebehandling etter tonsilleoperasjoner hos voksne pasienter ≥ 16 år

Kvalitetsforbedringsprosjekt

Ann Helen Nilsen ^{1,3}, Siri Wennberg ¹, Martin Blindheimsvik ¹, Vegard Bugten ^{1,2,3}. 1 Seksjon for medisinske kvalitetsregistre, St. Olavs hospital Universitetssykehuset i Trondheim. 2 Klinik for ØNH, øye og kjeve, St. Olavs hospital Universitetssykehuset i Trondheim. 3 Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap, Fakultet for medisin og helsevitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Trondheim

Bakgrunn

Pasienter som får fjernet tonsillene opplever vanligvis smerter i 10-14 dager etter operasjonen. God smertebehandling er viktig for sårtilhelingen og for å forebygge komplikasjoner.

Kvalitetsindikatoren «Kontakt med helsevesenet på grunn av smerter» gir et mål på kvaliteten av smertebehandlingen.

I 2018-2020 tok 26 % av voksne pasienter som ble tonsilleoperert i Norge kontakt med helsevesenet den første tiden etter operasjonen på grunn av utilfredsstillende smertebehandling.

Bedre smertebehandling kommer pasient, helsevesen og samfunnsøkonomi til gode ved at komplikasjoner, unødvendige legebesøk og forlenget sykmeldingsperiode unngås.

Mål

Å forbedre smertebehandlingen etter tonsilleoperasjoner for voksne pasienter

- Hos deltakerenhetene: Å redusere andelen pasienter som tar kontakt med helsevesenet pga. smerter til < 15%
- Nasjonalt: Å redusere andelen pasienter som tar kontakt med helsevesenet pga. smerter fra 26% til 18%

Metode

- Forbedringsmodellen

- 11 enheter ble invitert, 5 ble med i prosjektet:

Agro ØNH-klinikk, Sykehuset Innlandet Elverum, Østfold sykehus Kalnes, Sykehuset Telemark Skien og St. Olavs hospital

- Kartlegging av dagens praksis om smertebehandling ifm. tonsilleoperasjon ved alle enheter i Tonsilleregisteret dannet grunnlaget for en god diskusjon og utarbeidelse av tiltakene:

Standard resept

Rp

Paracet tbl 500 mg
No: 100 tbl
Dssn: 2 tabletter tas hver 6. time.

Rp

Arcoxia tbl 90 mg
No: 14 tbl
Dssn: 1 tablett daglig.
Tas om morgenen samtidig med Paracet.

Rp

Tramadol tbl 50 mg
No: 40 kapsler
Dssn: Ved mye smerter 1-2 kapsler tas samtidig med Paracet hver 6. time.

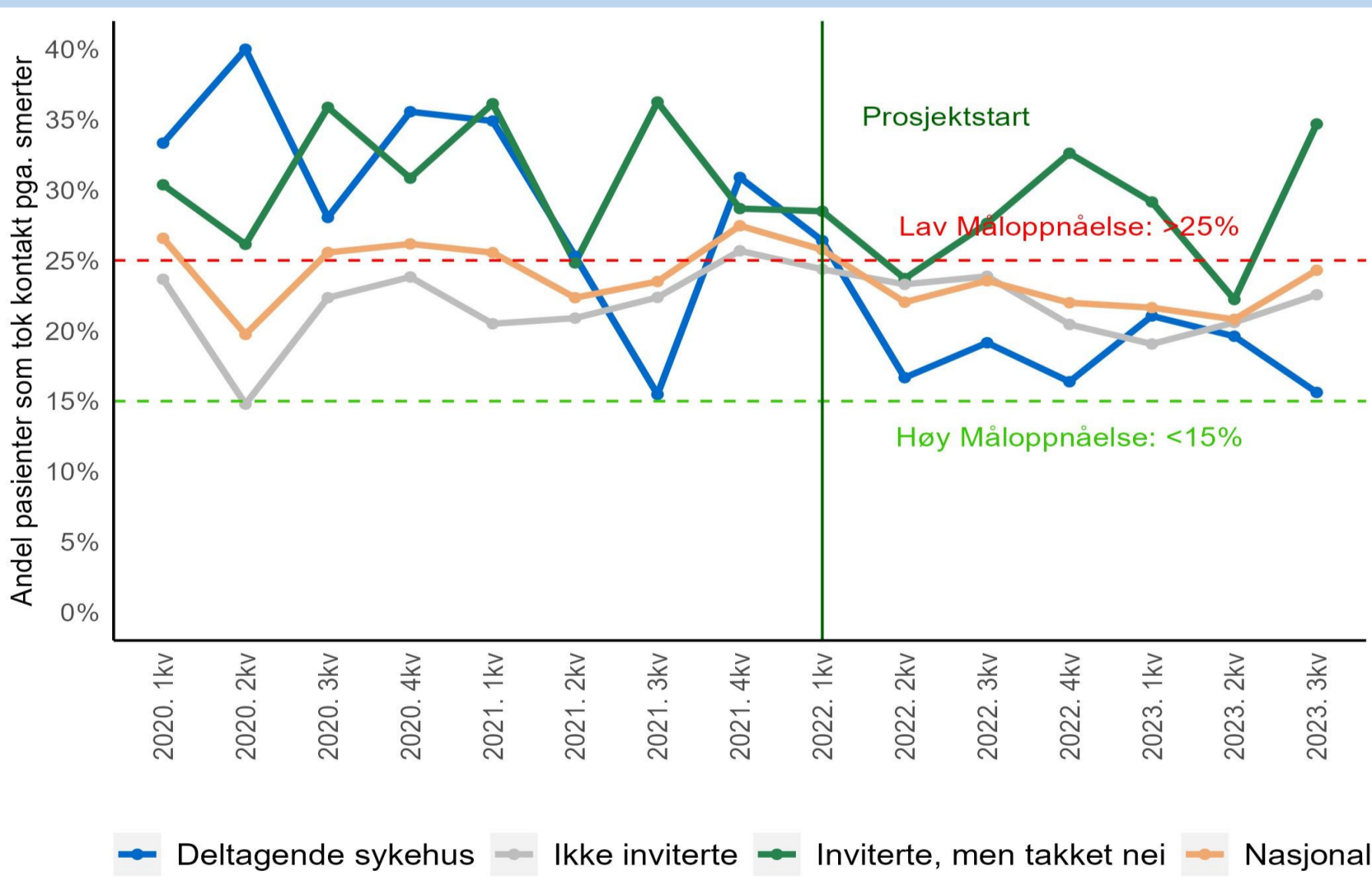
Standard pasientinformasjon

 Viktig informasjon om smertebehandlingen

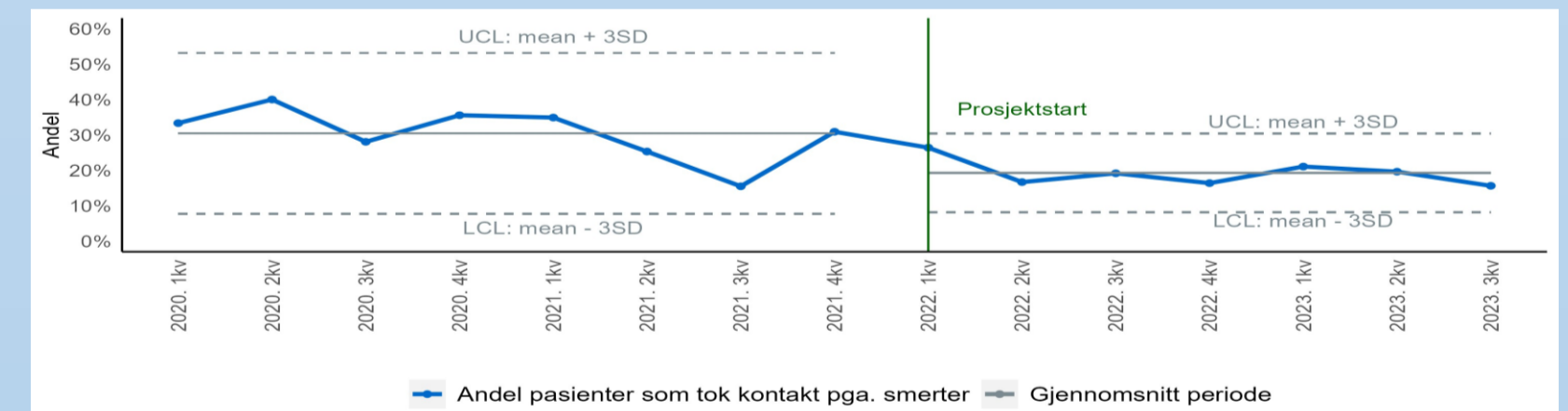
- Det er veldig viktig at du tar det helt med ro det første døgnet slik at sårene i halsen lukker seg.
- Det gjør vanligvis vondt i halsen 1-2 uker etter operasjonen.
 - det er normalt at smerten øker etter 3-7 dager, for senere å avta. Det er en normal del av sårtilhelingen.
 - smerten er som oftest verst på morgenen, ta derfor smertestillende med en gang du våkner.
 - ubehag i tungen kan forekomme de første dagene etter operasjonen da tungen presses ned under operasjonen. Ubegaget lindres ved å bevege på tungen, for eksempel ved å spise og drikke.
 - øreverk kan forekomme uten at det er en øreinfeksjon. Dette lindres av smertestillende du tar mot halssmertene, og det kan også virke lindrende å tygge tyggegummi.
- Det er viktig å komme i gang med å spise og drikke som normalt.
 - drikk rikelig med væske (kald/lunken), og unngå syreholdige drikker som ofte svir.
 - å spise is/suge på isbit kan virke smertelindrende.
 - planlegg måltidene, og spis ca. 30-60 minutter etter at du har tatt smertestillende.
 - begynn med flytende og findelt/moset kost som er lettere å svelge (silte supper, yoghurt, vaniljeis).
 - unngå varm mat, sterk krydret mat og mat som kan rive i halsen de første dagene (knekkebrød etc.).
- Noen føler det er lettere å sove med hodet høyt, det kan redusere hevelsen og dermed lindre smerten.
- Hvitt belegg på sårflatene i halsen er en normal del av sårtilhelingen.

Resultat

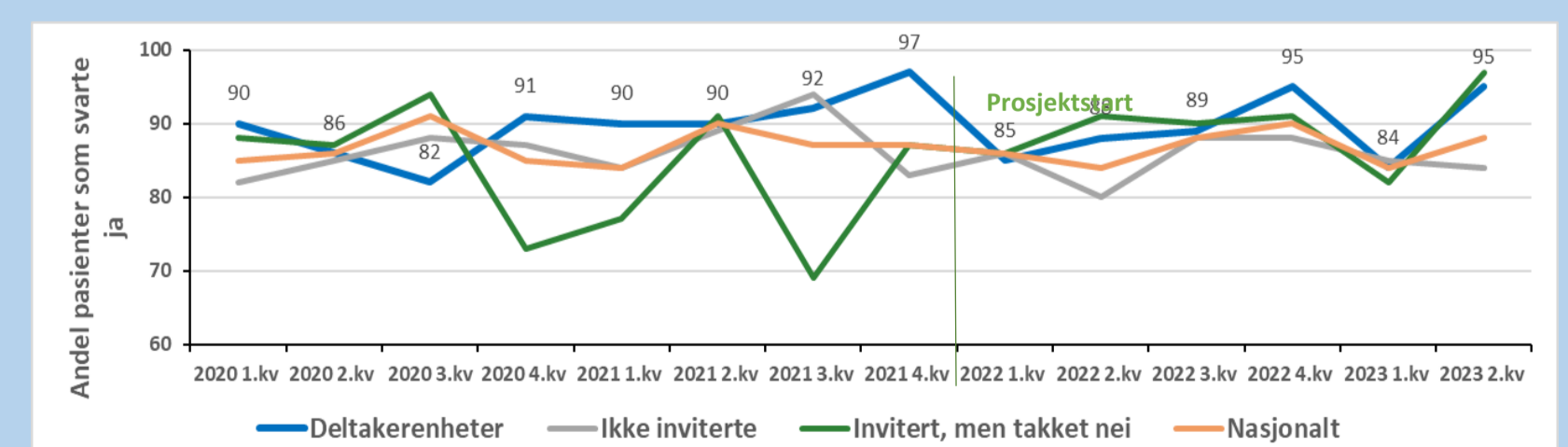
Andel pasienter som tok kontakt pga. smerter

Reduksjon i variasjon hos deltakerenheter

Andel pasienter som tok kontakt pga. smerte som svarte at pasientinformasjonen stemte med det de opplevde

Konklusjon

- Standardresept og standard pasientinformasjon ser ut til å bedre smertebehandlingen etter tonsilleoperasjon.
- Hos deltakerenhetene er andelen pasienter som tar kontakt pga. smerter etter operasjonen redusert fra 32% til 16% høsten 2023. På nasjonalt nivå er andelen endret fra 26% til 25%.
- Prosjektet videreføres hos deltakerne og resultatene vil formidles til alle andre enheter i Norge som utfører tonsilleoperasjoner.